

Examenul de bacalaureat național 2015

Proba E. b)

Limba și literatura maghiară maternă
Filiera teoretică – Profilul umanist
Filiera vocațională – Profilul pedagogic

Clasa a XI-a

Simulare

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I (30 de puncte)

Olvassa el figyelmesen a következő költeményt, majd értelmezze körülbelül két oldalnyi összefüggő szövegben a megadott szempontok alapján!

Balassi Bálint: *Kiben az kesergő Céliáról ír*

Mely keserven kiált fülemile, fiát
hogya elszedi pásztor,
Röpes ide-s-tova, kesereg csattogva
bánattal szegény akkor,
Oly keservesképpen Célia, s oly szépen
sírt öccse halálakor.

Mint tavasz harmatja, reggel ha áztatja
szépen jól nem nyílt rózsát,
Mert gyenge harmattúl tisztul s ugyan újul,
kiterjeszti pirosát,
Célia szinte oly, hogya szeméből foly
könyve s mossa orcáját.

Mint szép liliomszál, ha félbemetszve áll,
fejét földhöz bocsátja,
Úgy Célia feje vagyon lefigesztve,
mert vagyon nagy bánatja,
Drágalátos könyve hull, mint gyöngy, görögve,
vagy mint tavasz harmatja.

a. a cím és szöveg viszonya	5 pont
b. a versbeszéd jellemzői	5 pont
c. a versszakokat szervező költői képek értelmezése	5 pont
d. a verszene jellemzői	5 pont

A költemény értelmezésének megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, amelynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyesírás, helyes fogalom- és nyelvhasználat. **10 pont**

Megjegyzés: A szövegalkotásban a szempontok sorrendjének a betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

Olvassa el a következő szöveget, majd oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat!

Kosch Károly, kolozsvári gimnazista tizennyolc éves volt, amikor 1901 tavaszán egy osztálytársával gyalogszerrel bejárta Kalotaszeg vidékét. Előző évben már járt arra, alig várta, hogy visszatérjen. Rácsodálkozott az archaikus falusi épületekre, az ódon, várszerű templomokra és a táj páratlan szépségére is. Osztálytársa, a türei református pap fia otthonukba is meghívta

Károlyt, és bemutatta neki húgát, Balás Idát. Ezzel a gimnazista fiú sorsa végleg megpecsételkedett: beleszeretett a tizenhat éves lányba, Kalotaszegbe és a népi építészetbe. Úgy érezte, itt akar letelepedni.

Szülei kívánságára beiratkozott a budapesti Műegyetem mérnöki karára. Idát és a kalotaszegi házakat azonban nem tudta elfeledni. A lánnyal folyamatosan levelezett, építőművészi ambíciói pedig olyan erősek voltak, hogy átiratkozott az építészkarra. 1907-ben már Kós Károlynak írta a nevét, s nagy reményű, sikeres fiatal építészként tartották számon.

Úgy érezte, eljött az idő, hogy valóra váltsa álmait. Elhatározta, hogy különleges módon kéri meg Ida kezét. Sok hónapos munkával régi pergamenlapokra másolt le nádtollal nyolc székely szerelmes balladát. A lapokat szívekkel díszített keretbe foglalta, és minden történetet saját tusrajzaival illusztrált. Ez volt első könyve, de Idán kívül senki sem tudott róla, hiszen csak egyetlen példányban készült. A lány igent mondott a neki, majd befejezte a művet: kihímezte a vászon borítást. Összesen hatvanhárom éven át éltek együtt, de soha senkinek nem mutatták meg a könyvet.

(Nyáry Krisztián: *Így szerettek ők. Magyar irodalmi szerelmeskönyv*)

- a. Mi a szöveg témája? **4 pont**
b. Keressen a szövegben 2-2 példát a négy helyesírási alapelvre! **6 pont**
c. Mi adta a jegyajándék különös értékét? **5 pont**
d. Fejtse ki 10-15 mondatban a párkapcsolatok tartósságával kapcsolatos véleményét! **10 pont**

Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvhelyesség, helyesírás **5 pont**

Megjegyzés: A feladatok sorrendjének betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Írjon értekezést körülbelül két oldal terjedelemben a következő címmel: **A történeti tárgyú elbeszélés a magyar irodalomban** (pl. Arany János: *Szondi két apródja*, V. László, Kemény Zsigmond: *Zord idő*, Jókai Mór: *A kőszívű ember fiai*, Móricz Zsigmond: *Tündérvár*, Kós Károly: *Varju nemzetség* vagy más olvasott történeti tárgyú epikai alkotás)!

Értekezését egyetlen irodalmi alkotás alapján írja meg, figyelembe véve a következő szempontokat:

- a. a választott alkotás műfaji sajátosságai **5 pont**
b. történelmi valóság és fikció viszonya a műben **5 pont**
c. a történetmondás jellegzetességei (pl. metonimikus/metaforikus történetalakítás, tér- és időszerkezet, folytonosság és megszakítottság az elbeszélésben) **5 pont**
d. a választott mű példázatossága (pl. értékek és értékrendek, a múltidézés mint a jelenhez szólás eszköze) **5 pont**

Az értekezés megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalom- és nyelvhasználat, helyesírás, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása. **10 pont**

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a szempontok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.